

Lätweeschu drauga

p a w a d d o n s

pee № 21 un 22.

24 un 31 Mai 1845.

Apzerreschanas par stahsteem no Ahbraäma.

Dewita apzerreschana.

Deews, dohd' meern, fo bes tewis Laudis muuns wiss ne spehj doht! Paschi farrojahs ar sewis, Mekledami naud' un gohd', Meera leelskungs, Jesu Krist, Kad muuns lissi meera mist, Tad mehs sawu gohd' isteiksim, Un tew slaweht ne kad beigsim. Amen.

Lassajt 1ma Moksus grahmata, 18ta nodalla, no 1ma pantina lihds 9tu. Schinnis wahrdoos stahsta:

Ka Deews Ahbraämam treiju wihru sime parahdijees un ka Ahbraäms schohs wihrus irr usnehmis.

No preekschajas apzerreschanas muuns weena lecta wehl irr ja-weeminn, fo to laif' ne spehjam aisenmt, lai ne buhtu naklusi par garra muhsn isstahstischana. Kas buhs schi weena lecta? To jantashanu wehl usmettisim, kalabb jelle Deews irr pawehlejis to apgraisichanu tikween teem wihrischkeem un ne pee teem seewischkeem, un tad wehl: ka tad tahs jaunas derringas sime — ta kristiba un tas swehts meclastis — tiklabb wihreem, ka seewischkeem us ta Kunga wahrdu teef pafuegtas?

Tas apustuls Pahwils (1 Kor. 15, 21.) ralsia: Kad zaur weenu zilweku ta nahwe irr, tad arri zaur weenu zilweku ta angshamzelschana to mirronu. So ta, ka eeksch Abdama wissi nomirsi, tapatt arri eeksch Kristus wissi klubs dshwi darriti. Un atkal (Kcem. 5, 28.): Itin ka zaur weena apgrehkoschana ta pasuddinaschana irr naklusi par wisseem zilwekeem; tapatt arri zaur weena taisnibu tahs dshwibas taisnoschana nahf par wisseem zilwekeem. So itin ka zaur weena zilweka neklausichanu dands irr darriti par grehzineekeem; tapatt arri zaur weena paklausichanu dands klubs darriti par taisneem. Un Pahwils ar to wahrdu: weens zilweks, zaur fo ta apgrehkoschana, un atkal: zaur fo ta nahwe zehlfuecs, ne grihb eeshmeht Gewu, turprettim Ahdamu. Bibbele ar ween aprahj Ahdama un ne Gewas grehkus. Kalabb ta? Scheit muuns irr ja-atgabdashahs: Deews raddija papreekschu Ahdamu un tad Gewu. Gewa bija isnemta no Ahdama, winna bija kauls no Ahdama kaulseem. Ahdams bija ta galwa, winsch bija tahs seewas galwineeks. Ahdamam bija par sawu seewu waldbht un tai seewai bija Ahdamu klansht. Ahdams ta ne darrija, ka Deews tam bija nolizjis. Winsch ne waldbija to seewu, turprettim ta seewa waldbija par winnu. Ta seewa to kahrдина, un winsch tanjahs peewahretees no tahs

seewas mihkftas mehles, un padohdahs appalsch winnas prahta. — Bet ja nu ta rohka fo launu darra, tad taf ta galwa wairaf wehl sohdamä, ne lä ta rohka; jo tai galwai buhs walduht to rohku. Ta seewa no ta aisleegta kohka augteem ehdufi, derwe arri sawam wihram ehst un Ahdamä no ta ehde, un uslikke sewim un sawam dsimumam to nahwi par sohdu, fur Ahdamam ne bija to seewu klaufiht, turprettim to apraht un to pahrmahziht. Kad nu us tahdu wihni tas grehku sohds pee Ahdama eesahzees, tad arri ta grehka glihbschanai pee Ahdama waijadseja eesahktees. Ta seewa bes tam jaw ne paliſke nesohdita no ta Runga, jo tas breeſmigajs wahrds pahrwinnu paleef runnahts, tas wahrds: ar sahpehm tew buhs behrnus dsemdeht. Ta seewa arri wezds derribas laifds bija nizzinata, ta ne bija tai gohdä, lä pee mums. Zaur to schlihtu jumprawu Mariu ta seewa irr atkal gohdä nahkusi, un zaur winnu gohdä tikfusi, tai seewai arri tikpat lä tam wihram tahs taisnoschanas un shehlastibas simes irr nahkuschas.

Usnemſim nu runnaht par teem lassiteem wahrdeem, kas tä skanneja: Kad Ahbraäms sawa namma durwis sehdeja, ap tahs deenas karstumu, tad winsch pazehle sawas azzis un raudsija, un redsi, trihs wihri stahweja preeksch winna. Un winsch, tohs eeraudsijs, teem tezzeja prettim no ta dsihwoſta durwim, un klannijahs lihds patt semmei un sazzija: Rungs, ja es jelle shehlastibu esnu atraddis tawäs azzis, tad ne eij luhdsams tawam kalpam sezzen. Zums atnessihs kahdu masumu uhdens, un masgajeet sawas kahjas, un peeſleedsatees appalsch scha kohka. Un es dabbuschu kahdu maises kunnosu, lai juhs sawu firdi atspirdsinajeet, pehz juhs warreet eet, jo tapehz juhs esseet pee juhsu kalpeem nahkusch; un tee sazzija: Darri, lä tu effi sazzijis.

Tawu mihligu firdi, tawu laipnigu prahtu, fo wezs-tehws Ahbraäms scheitan parahda! Woi tad nu ta pasauſe to brihd bija tukſcha no laudim? Woi Ahbraäms ſtattischanas labbad tezzinus teem wihreem teff prettim? Ahbraämam jaw ne bija wairs nedf puikela gaddi, nedf behrna padohms, winnam jaw matti bija firmi galwä. Kalabb tad winsch sawa namma durwis stahwedams ne nogaida, lai tee wihri tam nahk tuwu klah, lai tee paschi kahdu walodu usnemtu ar winnu runnaht? Kalabb winsch neazinahts teem eet prettim? Kas winnu dsinne teem prettim steigtees? Kas zits winnu dsinne, mihltajs lassitajs, ka tas gars tahs mihlestibas un tas gars tahs pateesibas. No to wihru seihas Ahbraäms nopratte: schee wihri irr sweschineeki; tik jaw teem kahda meleschanahs, kahda waijadſiba buhs. Winsch tad nu freidsahs teem pee palihdseht ar wahrdeem, ar darbeem, lä sinnadams, lä prasdamä. Winsch teem ne salka wijs: fo juhs scheit gribbat, fo juhs scheit meklejat, no kurrenes juhs nahkht un us kurren juhs eitat? Winsch ne salka wijs sawai wezzenei Sahra: pasſattees, woi kalpi pee rohkas; kas sinn, kahdi putni schee irr, woi ne buhs jaſeen kohpä, woi ne buhs pahrmahzami. Tä Ahbraäms ne salka. Winsch turprettim freidsahs teem wihreem prettim un teem dohd wijsleelaku gohdu, klannidamees winnu preekschä lihds pat semmes.

Muhsu laifi, zif tee irr pahrwehrtuschees, zif tee sawadi palikusch; lai

taggad kahds gohdigs namma-tehws sehsh eeksch leewenchm, lai winsch reds trihs sweschus wihrus nahkam, woi winsch taggad warr tahdu patt labbu firbi parahdiht, kã wezs-tehws Abhtaãms scheid parahda? — Woi winsch warr suuaht, kãddi tee nahzeji irr, woi winsch warr zetta laudim mas ustizzetees?! Woi naw apsinnohts brihscham wisseem salinneekceem un namina-turretajeem, ne weenu sweschineeku pee sewim mahjãs ne turrecht, ne weenam sweschineekam nahts-mahju ne doht? Woi taggad naw namma-turretaja pirma jautaschana, ja kahds sweschineeks eeksch winna mahjahm cenahf: draugs, fur tew passe, fur tawa parahdischana? Kalabb taggad bes kristamas gramatas, bes passes, bes zeddeles no muishas jeb no pagasta teefas, tu ne sohli ne warri no sawa nowadda, no sawas kirspelles ispert ahra? Kalabb taggad tahda kibbele, ja gribb no weenas weetas eet un zeltees tah laku us zittu weetu? — Kalabb tad Abhraãma laikds winni gahjuschi un nahfuschi, tee zetta-laudis, un tohs neweens ne kibbeleja, tohs turpretãm wehl mihligi un ar preeku fanehme un uszeenija? Kalabb pee mums tã wairs naw? Zif ta buhtu kohscha un jauka leeta, kad buhtu walka un warra kaeram eet bes pinnekteem, ja ne wairaf, bes papihra pinnekteem, bes parahdischanahm, fur um kã gribb eet! Woi tas buhtu jauki? Kas dohs, mihlajs lassitajs! Taggad, fur tahda leela zeetiba, naw ne kahda drohschiba tam fihkam un leelam lohpan, tam sirgam, kas us gannibahm ehb, tam grandinam, kas us lukeem, tai sahitei, kas us ptawahm, tai safnei, kas eeksch dahrjeem aug, teem lohpeem, kas stahw eeksch laidareem un stalleem ais zeetahm atflehgahm, tahm drehbehm, teem traufceem, kas ais atflehgãs zeeti noglabati, — tee ne irr drohschi sawã weetã, tohs nei ar dselssim ne warr nosargahf! Urflu un ezzeefhas ne warr atstahf us lauka, tihflu ne warr atstahf eeksch uppehm, airus ne warr atstahf eeksch laiwahm — wissu, wissu sohq nohst, krahpyj nohst, will nohst! Ja nu tahda zeetiba ne buhtu, ko tad? — Tad jaw zits zittu rih-tohs un kautohs pa gallam nohst! Ne gribb wairs muhsu deenas pahrtift no darba, ne gribb wairs ar gohdu sawu maisiti pelnitees, ta pasauale gribb peebarrrotees ar wiltu, ar krahpschamu, ar sagschamu un ar warras darbeem. Talabb arri wissa ustizziba un wissa palauschanahs irr sustin no tahs pasauales nosuddusees, un ja teescham kahds dabbu eestigt nelaimẽ, tam irr ja-eet flaidri pohstã, winsch ne warr patwehrumu, ne warr atspaidu ne fur atrast. Zif daschs pilsehtã nomirsi, un naw frekla, ko uswilkt lihkim wirsũ, naw dehli, no kam sahrku taisibt, winsch gull deenahm kahdã schkuhni eelifts.

Daschs nahf no ta nelaika raddeem woi pasihstameem, un salassa naudu. Un kad kohpã irr — tad zif dauds reis noteekahs — tad naudas = lassitajs pa-nemm naudu un eet sawu zeltu, un lihkis gull kã bijis schkuhna woi stalka aug-schenẽ glabbahs. Dohd' nu, palihdsi nu! Kam tad effi palihdssejis? Wasankim effi palihdssejis pa schenkeem labbi peedfertees un ar schenka brahlischeem kahdu jannu stikki isgudroht. Woi tad naw nabbagu nammi, apgahdaschanas nammi, woi naw magasihnes, woi naw nekahda palihdsiba tihlab pilsehtã, kã us laukeem? Zo wairaf palihds, jo leelaka ta ruhme, fur warr pawehni atrast,

jo wairak irr, kas meklejahs tur weetas dabbut. — Lai kahds tik dohd pa wehrdinam ween un lai peebahsch kulli ne sinn zif pilnu, winsch ne spehs doht teem, kas tam prassa, lai dohd. Ta ne bija Ahbraäma laifös, ja ne wairak: tai widdü, tur Ahbraäms dshwoja; tee laudis ne bija tik kothi blehdibai un slinkumam un mellem padewufchees; talabb ne bija tobrihd tahda zetitaba un talabb arri turreja leelaku brahla mihlestibu, un warreja fweeschineeku usnemt ar mihtu un ar labbu prahtu.

Ta pasauke irr gan blehdiga. Ja gribbetu winnas stikkus un winnas blehdibu wissu west pee gaismas, tad mums buhtu leela teikschana un daudsko stabstih. Bet kam to waijaga? Turri azzis atverru un tu winnas blehdibu ik deenas warresi redseht. Ta pasauke irr blehdiga, bet ne sarechfimees talabb prett to pasauli, ne apzeetinasim talabb sawu firde prett teem, kas palihdsibu no mums prassa. Ja tu turresti schelligu firde, tad warr buht ik deenas tewi peewils un peekrahps, bet — talabb mums naw brihw zeetu firde turreht, jo muhsu tizziba mums ne wehle, mihlestibu un apschelofchanu atnest. Apustuls Pahwiis (Ebr. 13, 2.) raksta: Brahlu mihlestiba ta lai paleek. Ne aismirsteet labpraht mahjas weetu doht: jo zaur to ne sinnoht zitti engelus irr usnehmuschi. Utgahdajetees to, kas launumu zeesch, ittin ka tahdi, kas paschi arridsan wehl meesä, kam arri tas pats launums katru brihdi warr usnahkt. Un muhsu Pestitajs (Matt. 5, 42.) mahza: Dohd' tam, kas tewi luhdsahs, un ne atraujees no ta, kas no tewim ko grihb aisenmt. Un atkal: Tas fehninsch tai debbesu walsstiba sazihis us teem pee winna labbas rohkas: nahzeet schurp, juhs fwehtiti manna debbesu tehwa, eemantojeet to walsstibu, kas juns irr fataifita no eesahkuma tahs pasaules. Jo es biju isfalzis un juhs manni essat pee-ehdinajusch; es biju noslahpis, un juhs manni essat dsirdinajusch; es biju weefis un juhs manni essat usnehmuschi; es biju plifs un juhs manni essat apgehrbuschi; es biju neweffels un juhs manni essat apraudstijusch; es biju zeetumä un juhs pee mannis essat nahkusch. Pateesi, es juns sakkü, ko juhs weenam no scheem manneem wismasakeem brahleem essat darrijusch, to juhs mannim essat darrijusch. Kristus tad nu mums mahza, schelligecem buht wisseem, kas irr eefsch gruhtham deenahm, eefsch tufschibas, eefsch slimmibas, eefsch nabbadstibas, eefsch zeetuma. Waldineekeem, palizeijas teesahm peenahkabs zeeti walteht, ka wasanki un deenas sagli ne wasajahs par pasauli apkahrt, ka teene istufsch, ar sawahm blehdigahm luhgschanahm mums wirsü fraudamees, par nepateesi muhsu makkü. Ja tahs peeminnetas teefas to ne darra, kas teem peenahkabs darriht, un zaur tam ir tas nezeenigajs dabbu palihdsibu, tad winneem par to buhs Deewam ja-atbild un ne mums, teem dahwanas dewejeem. — Palihdsesim talab no sawas pusses, zif spehdami un warredami, katram, kam tufschiba un leela waijadstiba irr, un ja mums to atmaksa ar nepateizibu, tad lai turramees tai tizziba, ka Deews mums to atlihdsinahs un atmakfahs sawä laifä.

Kad Ahbraäms teem trim wihreem bija prettim gahjis un teem gohdu

dewis, tad winsch teem ne salka: kungi, ne citat luhdsami mannin sezzen, bet
 winsch teem salka: Kungs, ja es shehlastibu esinu atraddis tawás azziš, tad
 ne eij luhdsams tawam kalyam sezzen. Winsch usrunna tohs trihs wihrus,
 ittin ka tiftween weens wihrs buhtu, un pehz winsch atkal usnemm to wallobu
 sazzidams tá: jums atnessihs kahdu majumu ubdens u. t. j. pr. Kalabb, fur
 trihs irr, Ahbraáms tif weenu paschu usrunna? Woi tas wihrs, ko winsch
 usrunna, buhs leelaks, skaisiaks no anguma bijis, pars bijis Deews, tas Kungs?
 Man dohmaht, tá ne buhs bijis, bet tas deewabihjigajs Ahbraáms schohs trihs
 wihrus uslubko ká Deewa wehsineschus, ká tahdus wihrus, kas tam no Deewa
 irr subiti, kas us ta Kunga wahrdu pee wiina nahf. Winsch talabbad win-
 nus usnemdams dohma paschu Deewu usnemt; un winncem gohdu dohdams,
 winsch dohma paschu Deewu gohdaht; winncem pateizigu un padewigu firdi
 rahdidams, pascham Deewam pateift. Deews arri taggad subta sawus kal-
 pus pa mahjahn, eeksch mahjahn eekschá, lai tee ta Kunga wahrdu un Deewa
 swehtibu eeksch mahjahn eeksch. Un kas buhs shee kalpi? Tee irr tee lau-
 dis, kam tas Kungs tohs wahrdu irr sazzijis: Gita zaur wissu pasauli un
 mahjeet wissus laudis; — us ko tee wahrdu sibmejahs: kas juhs usnemm, tas us-
 nemm mannis, un kas juhs atnemt, tas atnemt mannis. Ja nu kahds sawu
 mahzitaju eeksch mahjahn gaida, tad tam buhs to sagaidiht, ká kahdu no Deewa
 tam subitu engeli, ká kahdu nahjeju, kas ne nahf us sawu, bet us Deewa
 wahrdu, un ne ar sawu, bet ar Deewa wahrdu. Ir sheit Ahbraáma laifi
 wairs naw, Ahbraáma tizziba wairs naw! Tee trihs wihri ne nahje pee Ah-
 braáma, pee sewim dohmadami: Ahbraáms irr baggats wihrs, winsch muhs
 nezeenatus ne palaidihs, winsch muhs labbi usnems, winsch mums teefu cedohs
 libds; — ne ehschanas, ne dserchanas, ne teefas labkad shee wihri eet pee
 Ahbraáma, bet Deewa labbad, tam Deewa prahu sluddinabt. Pehz tee Deewa
 kalpi ne turreja tahdu prahu, ká shee trihs wihri. Jo tas praweets Ezekiels
 (Ezek. 34, 2.) mahza: tá salka tas Kungs: Wai teem Israéla ganncem, kas
 few paschus ganna! Woi ne buhs teem ganncem tahs awis ganniht? Juhs
 ehdat tohs taufus un apgehrbatees ar to willu, juhs kausjeet to barrotu, bet
 tahs awis juhs ne gannat. Tahs wahjas juhs ne spehzinajat, un to newef-
 selu juhs ne dseedinajat, un to satreektu juhs ne saseenat, un to aisdsihtu juhs
 ne nessat atpakkal, un to pasudduschu juhs ne meklejat, bet juhs waldait par
 teem bahrgi un ar genhtumu. Buhs Deewam shehl ir taggad ganni, kas par
 mahjahn eet un brauz-apkahrt teefas pehz, mantas pehz, bet tas buhs rettajs,
 pateesi, mibli lassitaji, tas buhs rettu rettajs. Talabb ne darra gudri, ja mah-
 zitaju redj brauzam, ka irr pirma jautaschana, ar ko zits zittu jautajahs:
 fur irr flapja jeb fur irr flechts aistlehga? — Zilweks! ne mekle to flappi un tahs
 flechtis, mekle tu sawu firdi! Meba pee tewim brauz kahds kuptschis jeb kahds us-
 pirzejs; tawás mahjas jaw irr cebrauzis tawás dwehseles gans, tas wihrs, ko
 Deews, ko pars Deews pee tewim irr subitijis ar sawu pateesu un swehtu wahrdu.
 Talabb, ja tu sawu mahzitaju usrunna: zeenigs tehws! jeb: mihstajs mahzitajs!

tad to darri ar to paschu tizzibu, ar ko wezzajs Ahbraäms tohs trihs wihrus
 usrunna, sazzidams: Kungs, ja es jelle schechlastibu esnu atraddis tawäs azzis,
 tad ne eij luhdsams tawam kaspam sezzen, tad tu atgahdajees: winnu, sawu
 mahzitaju, gohdadams tu gohda Deewu, un winnu nizzinadams, tu nizzini Dee-
 wu. — Ne salki wijs pee sewim: gan labbi, ja tas mahzitajs irr gohdajams
 wihrs, bet kà tad buhs, ja es winnu ne gohdaju sawä firdi, ja winsch man-
 nim irr prettim; winsch jaw tak naw wairak, naw labbaks, ne kà es. Klausces
 schein libdsibu: ja to no papihra istaisitu ahdlari jeb ehrgli us teefas galdu ee-
 raugi, tad tu nonemm' zeppuri. Kalabb tà? Tas irr tahs waldischanas waigs jeb
 waldischanas sibme. Us to es atbildu prettim: Voi tad waldischanai irr putna waigs?
 Nu redsi, kà waldischanas waigs ar ehrgta waigu ne fa-ectahs kohpá, tà patt ne
 tif mans waigs ne fa-ectahs ar Deewa waigu. Bet tu gohda to papihra putni
 talabb, kà winsch us teefas galdu stahw. Klausces nu wehl tablaki: ja pee
 kahda teefas galda jaunu ehrgli ustaisitu, un to wezzo atmettu, un kahds no
 teefas lohzekeem to ehrgli pahrestu us mahjahm, woi tad arri wissi, kas to
 redsi, nonems zeppuri? Ne buht ne; peehtahsees wihri un seewas un behrni ap-
 fahrt ta pascha un warr buht wehl pasineesees, kà winsch tif mohdigi no pa-
 pihra irr istaisihts. Tas pats papihris, tas pats ehrglis; bet winsch naw wairs
 sawä gohdá. Tápatt nu arri mahzitajs irr zilweks tahds pats kà ohtrs, treschs,
 bet winsch no Deewa irr zelts leelaká gohdá. Waldischana un Deews tam
 ihpaschus swahrkus irr bewuschi; ja zittadi nè, — zeeni winnu to swahrku lab-
 bad. Tas wihrs, kas tifween to swahrku labbad irr zeenijams, tas buhs no-
 lahdehts preeksch ta Kunga, tas arri atrohd sawu sohdu preeksch waldischanas,
 jeb no waldischanas. Bet ja tas wihrs irr gohdajams, kas tohs basnizas swahr-
 kus nefs, nesdams Deewa wahrdu us sawahm luhpahm un turredams Jesu
 Kristu sawä firdi, un tu winnu nizzinasi, tad tu buhfi nolahdehts preeksch ta
 Kunga; jo winnu nizzinadams, tu nizzini Deewu. Mufsu deenäs, ja mahzi-
 tajs ar sawu draudsi kohpá apsehshahs pee brandwihna glahses, un pee trum-
 pahm, un pee besdeewigeem johkeem, tad to talabbad ne pasuddina, tad pa-
 smeijahs gan — bet tam talabbad ne truhfs ir draugi, kas winnu aisstahw.
 Bet ja tas mahzitajs, kà winsch Deewam un waldischanai irr swehrejis, to
 ahriqu zilweku ne usluhko, katram dohdams to wahrdu dsirdeht: tu effi greh-
 zineeks preeksch ta Kunga; ja winsch aprahj' to tihschu grehzineeku ar bahrgcem
 wahrdeem skalli un skanni, tad winnu nizzina, tad winnu ne eeranga par labbu,
 tad winna gohdu freim un kà ne kà tam spihdsina. — To ne darri, kristiga
 draudse. Ne nizzini sawu gannu. Ne skattees us winna dsihwoschanu ween,
 bet usklausees labbi us winna wahrdeem. Kamehr schinnu meesä staigajam,
 mehsh swehti ne effam. Mums irr wisseem, arri katram mahzitajam irr ja-
 schehlojahs ar to apustuli Pahwilu (2 Kor. 17, 5.): Lai to augstu parahdischa-
 nu deht es ne pa-augstinajohs, tad man weens meets irr dohts meesäs, prohti:
 ta sachtana engelis, kam buhs manni ar duhrehm sist, lai es sewi ne turrohs
 angsti. Ir mahzitajam sawa affarina irr ja-noraud par saweem grehkeem, lai

winsch arri zitteem scho affarinu warretu isspceest, to gruhtu un smaggu nopuh-
 schanu warretu us sirdi uslift, ar fo winsch pats irr dabbusis nopuhstees, un
 lai winsch atkal tohs warretu meerinaht, kam eeksch affarahm irr ja-waid. Kad
 tas apustuls Pahwuls sawu draudsi par winnu grehkeem aprahje, tad schi tam
 ne fazzija wifs: kas tu tahds effi, tu biji pirmajs Kristus sinehejs un nu tu
 muhs mahzi! Tas apustuls pats no ferwin to leezibu dohd: es esinu ka kahds
 nelaika dsimnis behrns, winsch pats ferwis ne augstina, bet ta draudse winnu
 augstina ta swehta Deewa wahrda labbad, fo winsch teem fluddina. Moskattai-
 tees tiklai paschi: tee laudis, kas sawu mahzitaju nizzina, kas winna wahrdu
 mehda — un tahdi mehditaji un sinehejei pee mums irr — teem irr ja-paleef
 fauna; Deews tahdeem ne palihds, jo Deews paliks muhschigi pee sawa wahrda:
 kas juhs nizzina, tas nizzina mannis, un ka tam mahlu traufkam naw wehlehts
 zeltees prett to pobdneeku, kas winnu irr taifijis, ta patt arri tai awi naw
 wehlehts zeltees prett sawu gannu.

Kad Ahbraams tohs wihrus bija ar gohdigu un mihligu wallodu usneh-
 mis, tad winsch trauzahs us to dschwofli pee Sahras un fazzija: Steidsees,
 nemm sibjatu mistu trihs mehrus, mihzi un taifi karraschas. Un Ahbraams
 notezzeja pee lohpeem, un nehme mihkstu un labbu tellu, un dewe to tam pui-
 sim, un tas trauzahs to fataisih. Un winsch nehme sweestu un peenu, un to
 tellu, fo winsch bija fataisijis, un zehle teem preekscha, un stahweja pats pee
 teem appasch kohka un tee ehde. — Ar kahdu steigshanu schein wiffi steidsahs
 tohs Deewa kalpus mihligi un zeenigi usnemt. Ahbraams wezzajs, Sahra
 winna seewa, pats namma-tehws, patte namma-mahte peelee rohku pee darba
 flah. Kur atkal tee laiki sawadi palikkuschi! Ahbraams un Sahra bija ar
 fehneem kohpa sehdufchi pee ween un ta pascha galda, bet taf tee ne turr ne
 kahdu lepnu prahtu. Tee paschi leef rohku pee darba flah. Pee mums zil sa-
 wadi! Ja kahds drufzin dabbusis deggunu pazelt, tad wairs ne proht rohku
 pee darba pazelt, tad tam wajjaga pee katra pirksta galla buht, kas winnu op-
 deene un kas tam kalpo. — Ahbraams tohs trihs wihrus, ka Deewa kalpus
 usluhkojis, ne scherlo tohs apdahwinahnt baggatigi un pilnigi. Pee mums atkal
 sawadi: Schenkerim par brandwihnu aismaksahnt, ntusikantam par pijolehm,
 us to grassis irr taupihst, bet mahzitajam, Deewa kalpam teesu aismaksahnt, us
 to wehrdinsch naw pee dwehseles. Zik daschi istaisa wiffu-lepnas dsihres —
 kahsas, kristibas, behres — sibb un spihd no pilnahm blohdahm un farkanahm
 un baltahm un bruhnahm puddelehm — tur buhs lepni ratti un karretes un
 kahds nekahds spohschums — bet praffi, zil tas Deewa kalps par sawu darbu dab-
 busis; un pee zil dascha ta buhs nabbaga teesa, fo winnam dewufchi. Un ka-
 labb ta? Mahzitajs jaw ne meelo meeser, winsch zil meelo dwehseli! Un kad
 nu tee wihri ar pilnu mehderu un ar pilnu duhschu irr usklaufijuschees us mah-
 zitaja wahrdeem, us winna wallodu, un schi teem naw pee sirds gahjusi — ta-
 labb, ka pilns wehders ne nemm Deewa wahrdu prettin — tad tee dohma,

Das Latweefchu draugs.

1845. 24. Mai.

21ma lappa.

J a u n a s i n n a.

Is Rihges. Stã Mai tẽ gaddijahs, ka weens Sweedru matrohsis, us Dangawas tiltu pee augsch-mallas staigadams, isstihdeja un par nelaimi eefritte Dangawã, wiss-leelakã straumẽ. Schi winnu tuhlin ar warru rahwe appaksch tiltu, un wissi laudis, kas to redseja, istruhfahs un dohmaja, nu jau ar to wihru effoht pa gallam. Un kursch zilweks sinn, kahds muhsu tilts irr sataisihtrẽ, un fewischki zil balku balki tur appakschã weens ohtram pahrlikti, tas to turrehs par brihnumu, kad winnam stahstiam, ka straume winnu dsihwu wedde zaur, un wansch leijas pussẽ wirs uhdens nahze redsams. Jau laudis sahze preezatees, itt kã nelaimigajs jau buhtu isglahtrẽ, bet wansch wairs ne spehje peldetees, straume ar warru winnu rahwe us leiju, un ne schim, ne tam isdewahs winnu panahft un glahtrẽ. Is weena Enlenderu fugga, kas labbã tahlumã no tilta stahweja, laudis winnam peemette garru wirwi, bet wansch schahs gallu ne warreja sakert; gahje atkal dibbenã, bet fugga laudis nosloh-dsija wirwi, un to winnam ohtru reis peemette. Un luhl' rawu laimi! Wirwe dewahs winnam rohka, Enlenderi ar to wilke winnu laimigi ahra, un laut wansch gan jau bija bes spehka un bes jehga; tatschu isdewahs pehz ihfa laika winnu usmohdinahtrẽ un pa wissam isahrsteht.

Orig. Z. No. 115.

Jauns Robinsohns jeb Anzs Kruhfin is Rihges.

Septita nobalka.

Tehms stahstija wehl: Tã Kruhfinam nu jau bij' deesgan bailiga leeta, ka tam sweschã semmẽ weenam pascham 'bij ja-dsihwo. Bet kã winnam tad palikke bail, kad dohmaja: ak! kad nu sehẽ mescha-swehri, woi mescha-zilweki buhtu, kas tewim ik azzu-mirkli warreschoht uskrift!

Frizs. Woi tad schahdi mescha-zilweki atrohdahs pasaulẽ?

Jahns. Kã tad, Frizziht! Woi to wehl ne effi dsirdejis? Tahtrẽ — Deews simu', zil tahtrẽ no scheijenes — irr tahdi zilweki, kas kã mescha-lohpi dsihwo.

Kahrts. Kas arweenu ar pliffahm meefahm apfahrt staiga; apdohma, Frizzigt! —

Pehters. Kas ne fo ne proht; ne proht ehkas usbuhweht, ne proht dahrsus taifigt, ne proht tihrumu apart.

Lotte. Un tee gallu ehd newahritu, arr' newahritas siwis. Gan to esmu dsirdejuse. Woi naw teefs, tehtigt? tu mums stahstijis.

Jahns. Un, fo tu dohma, tee nabbagi zilweki ne sinnaht ne sinn, kas tohs irr raddijis; jo winneem wehl naw bijis, kas teem to buhtu mahzijis.

Pehters. Tadeht tee arr' tahdi neganti. Apdohma, zitti no teem ehd zilweku gallu!

Frizs. We! tee neganti zilweki!

Tehws. Tee apshehlojami zilweki! ta tew gan nabkabs fazzigt. Tee nabbsini jau deesgan apshehlojami par to, fa tee ka mulki un lohpi irr usauguschi. —

Frizs. Woi tee brihscham gan arri pee mums atnaht?

Tehws. Ne. Taks semmes, fur wehl kahdi no scheem nabbageem zilwekem rohnabs, irr tik taht no mums, fa tee schurpu ne warr nahft. Winni nu, arri jau rettati paliffuschi; jo zitti prahtigi un gohdigi zilweki, kas tur noeet, tohs mahja, wissu prahtigi apdohmaht un gohdu praft.

Pehters. Woi tad tai semme, fur Krubhsinsch nu bija, arr' tahdi mescha-zilweki dsihwoja?

Tehws. To winsch wehl ne sinnaja. Bet kahdu reisi gan bij dsirdejis, fa tahdi gan effoht us tahm fallahm schai widdu; tapehz dohmaja, fa tur tapat arr' tahdi warroht buht; un par to winsch ta bailojabs, fa winnam wissi fauli trihzeja.

Kahrts. To gan warr tizzeht. Smecktu-leeta teescham arri ne buhtu, kad tur kahdi dsihwotu!

Tehws. No eesahkuma winsch sawas leelas firbs-bailës ne no weetas ne drihksteja kussteht. Kad fur mas ween tschanksteja, tad tuhlin jau satruhabs. Bet nu winnam tik gauschi sahze slahpt, fa ilgak wairs ne warreja iszeest. Schabs slahpes winnu speede, fa apfahrt staigaja, un awotu woi uppi melleja. Par laini winsch arri skaidru uhdens-awotinu usgahje, dserroht winsch it labbi warreja atspirgtees.. Ak! kahda gahrda leeta uhdens-malzinsch slahpdamam! — Krubhsinsch Deewam par to pateize, zerredams, fa winsch tam nu arri dohtu fo ehft. Winsch dohmaja: kas putnus gaisa barro, tas arr' manni ne lifs baddu mirt. — Ehft winnam nu gan wehl ne gribbejabs; un kad arr' buhtu bijis, firbs taf tannis leelas isbailës ne buhtu peenehmuse; bet labpraht gan buhtu apgulles un duffejis. Winsch no wissahm tahm behdahm, fo winsch zeetis, ta bij nogurris, fa winsch tik fo us kahjahm wehl warreja stahweht. — Bet fur nu palift par nakti? woi us semmes un appaksch sillas debbes? — Bet tur jo mescha-zilweki woi siwehri to, useedami, warreja apriht. Mahja, woi buhda, woi alla — ne fur ne bij. Igu laiku winsch stahweja behda damees un ne

sinnadams fo eefahkt. — Gallà dohmaja, fa winsch gribboht darriht tà, fà putni, un us kohku apsehstees. Winsch driht arri atradde tahdu kohku, fam tik resni sarrì bij, fa us teem drohschi warreja sehdeht, un mugguru labbi aspeest. Winsch uskahpe, apsehdeht un, no firds Deewu luhdsis, aismigge. — Winsch gulloht nu sapnoja no wissa ta, fas winnam par deenu bij notizzis. Tad atkal tehwu un mahiti sapni redseja. Winni tam rahdijahs fà nowahrguschì no leeleem firds-ehsteem; winsch meegà redseja, fà tee par winnu schelohjahs, fà ar gauschahm affarahm rohkas schnaudse, naw ne kahdu eepreezinaschanas wahrdu ne gribbedami dsirdeht. Muckti sweedri tam no wissahm meefahm pluhde. Winsch kleeedse: „schè esnu! wezzakee mihtli! tehws, mahte, schè esnu!“ un, tà kleeedsoht, teem ap faklu gribbeja friist, kusteja meegà, un nokrit, te no kohka. —

Lotte. M nabbags Krushsinsch!

Kahrts. Nu gan buhs nomirris!

Tehws. Bij Deewa laine, fa winsch augsti ne bij sehdejis, un fa ap-paksch kohka dauds sables bija, tapeh; winsch tik zeefchi ne kritte. Druszin ween sahpeja tannis sahnòs, us fo bij krittis; bet par to winsch ne behdaja, jo sapni dauds wairak bij iszeetis. Atkal tai kohkà uskahpis, winsch tur paliffe sehdoht, kamehr saule uslehze. — Nu winsch pahrdohmaja, fur nemschoht fo ehst. Wiss winnam peetrukke, fas muuns pee rohkas. Winnam ne bij ne maifes, ne gallas, ne dahrfa-anglu, ne peena; un faut tam arri tahdas leetas buhtu bijuschas, — bet fur winsch ugguni, fur katlus un pohdus buhtu neh-mis? Wisseem kohkeem, fo winsch tur lihds schim bij redsejis, lappas ween bij, bet naw ne kahdi augli. — Starp scheem arri bij tee, furru skaidas pehrweschanai derr, un fas tapeh; no Amerikas teek westi us Siropu. Kad schahs sarkanas skaidas uhdeni wahri, tad schis paleek tumsch-sarkans, un ar to daschadas leetas warr pehrweht.

Lotte. M, jau sinnu! — Gan esnu redsejuse, kad mahte winnu reis willas pehrweja. Es arr' biju palihgà. — Bet fo nu nabbags Krushsinsch darriht? —

Tehws. Nokahpe no kohka, pats ne sinnadams, fo darriht. Winsch jau wissu deenu papreekschu ne fo ne bij baudijis, jo wairak tam nu gribbejahs ehst, un winsch wairs ne warreja iszeest. Winsch schurp un turp tezzeja, bet ne fo zittu ne redseja, fà ween neaugligus kohkus un sahli. — Jau winna mohkas paliffe assakas. „Man baddu ja-mirf!“ tà kleeedse, un gauschi raudadams us debbesi skattijahs. Tomehr bads winnu padarrija drohschaku, un ne liffe palift us weetas; winsch garr juhr-mallas tezzeja, raudsidams, woi tur kahdu ehdamu leetu ne atrastu. — Ne fas! — Zukshi kohki ween, wihtoli, sahle un smilts! — Nowahrdis un bes spehka winsch nu us mutti pee semmes nometehs, un gauschi raudohht schelohjahs, fa labbaki buhtu noslihjis, ne fà baddanahwi zeetis. — Jau bij apnehmees, fa tàpat gulloht gribbeja palift, un gauschu breefmigu baddanahwi sagaidiht. Bet no nejauschu apgreesees, eraudsija

juhras-wannagu, kas šivi šakehris pa gaisu šreħje. Tad winnam tee wahrbi prahtā šahwahs, ko kahdā grahmata bij' laffijis: „Kas krauklus barro, tas par zilwekeem arr' gahdahs. Tizz', tew par tehru buhs, kas tahds jau putnam rahdahs.“ — Nu winsch sew pats pahrette, ka Deewam tik mas effoht ustizzejis; tuhlin uslehze no semmes, apnemdamees, tik tabli apstaigabt, kà ween spehtu. Winsch tad, wehl tablaki garr juhrmallas cedams, apstattijahs un tad smiltis kahdus austeru-wahklus eeraudsija gullam. Tuhlin us teem notezzejis, winsch luhkoja, woi stary teem kahdi pilni austeri ne buhtu; un tahdus atraddis winsch lohti preezajahs.

Frižs. Man arr' tahdi austeru-wahki, ko Pehters man no Mihges annessis. Sakka, ka stary diwi tahdeem wahkeem tahds kulkains effoht, ko Mihges fungi labpraht ehd.

Jahns. Tahdus austeru laikam arr' Krubšinsch atradde. — Bet, tehws mihlajs, es esnu dsirdejis, ka austeri juhrā ween dsihwo; kà tad Krubšinsch tohs us fausas semmes atradde?

Tehws. Schee gleemeschi teescham juhrā ween dsihwo; tur tee pee klin-tehm weens pahr ohtru peelihp gubbā, un tahdu gubbu juhrmalneeki nosauz par austeru-benki. Bet wilni daschu brihd' zittus no teem austereem no gubbas noplehsch, un juhras-pluhschana tahdus us krasu usneff. Kad nu pluhschanaš laifs pa gallam, un juhras-frischana sahkhahs, tad tee austeri us fausas semmes paleef.

(Sittas nodakas us vreešchu.)

E++n.

Tobs rakstus, kas pagahjuschā neddelā pawaddoni stahweja un kurreem tad wirkrakstis: „Kā jaunekli mihlus Wassaras-swehtus swehti“ warrehs jau nahkoschā neddelā, fewischti'par masu grahmatianu nodriketus, pee mums dabbubt par 2 kop. sudr.

Einna, jif naudas 23. Mai-mehn. deenā 1845 eeksch Mihges maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Sudr.		Par	Maksaja:	Sudr.	
		Rb.	K.			Rb.	K.
1	pohru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1	85	1	pohdu (20 mahrzineem) wasku	6	50
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1	70	—	tabaka	—	75
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	2	60	—	sweesta	3	—
—	ansu	1	20	—	dselses	—	75
—	firnu	3	—	—	linnu, krobna	1	75
—	rupju rudsu, miltu	1	75	—	brakka	1	40
—	bihdeleta rudsu, miltu	2	30	—	kannepu	1	10
—	bihdeleta kweeschu, miltu	4	—	—	schihitu appinu	2	—
—	meeschu, putrainu	2	20	—	neshchitu jeb prezzes appinu	1	20
—	eesala	2	—	—	muzzu siku, eglu muzzā	6	75
—	linnu, sehklas	3	50	—	laedu muzzā	7	—
—	kannepu, sehklas	1	60	—	smalkas sahs	4	10
1	wesumu secna, 30 pohdus smaggu	4	50	—	rupjas baltaš sahs	4	50
barrotu	wehrschu gaku, pa pohdu	1	50	—	wahiti brandwihna, pussdegga	14	—
				—	dirdegga	15	—

Lihds 16. Mai pee Mihges irr atnahuschā 257 luggi un aiebraukuschā 90.

Brihw drikket. No Widsenmes General-gubernementes pusses: Dr. C. E. Napierky.